

عني
الصلوة

راه سعادت مندی

مردی از ابوذر پرسید: چرا ما از مرگ می‌ترسیم؟
ابوذر جواب داد:
زیرا شما دنیایتان را آباد کرده‌اید و آخرتتان را خراب و معلوم است که دوست
ندارید از آبادانی به ویرانی بروید.^۱

در درس پیش دانستیم که حالت انسان‌ها در هنگام روبه‌رو شدن با مرگ یکسان نیست و احساس هر کس متناسب با اعمالی است که در دنیا انجام داده است. همان‌طور که عده‌ای از روبه‌رو شدن با مرگ وحشت می‌کنند، عده دیگری هم هستند که مرگ برایشان مانند رفتن به مراسم اهدای جایزه‌هاست. اما علت این تفاوت چیست؟ ما در این درس به بررسی کارهایی می‌پردازیم که انجام آنها موجب آسانی یا سختی زندگی در جهان آخرت می‌شود.

۱- نیکی به پدر و مادر

«مداوا دیگر فایده‌ای ندارد! بیماری آن قدر پیش رفته است که امیدی به بهبودی نیست.»

هنوز این جملات طبیب، تمام نشده بود که جوان دوباره به هوش آمد:

«نه! نه! ... کمک! کمک کنید! ... شما را به خدا نجاتم دهید...»

با وحشت به اطرافش نگاه می‌کرد و فریاد می‌کشید. این چندمین بار بود که تا به هوش می‌آمد با التماس کمک می‌خواست. گویا در این لحظات پیش از مرگ، چیزهایی را می‌دید که نمی‌توانست آنها را به زبان بیاورد و این بار هم پس از مدت کوتاهی دوباره از شدت ترس بیهوش شد...

«یا رسول‌الله، جوان مسلمانی با وضعی رقت‌انگیز در حال جان دادن است. اگر به خانه‌اش

بیایید و برایش دعایی کنید، شاید آسوده شود!»

پیام‌آور رحمت و مهربانی به خانه جوان آمد. جوان به هوش آمد و تا چشمش به چهره نورانی

و مهربان پیامبر اکرم افتاد با التماس گفت: ای رسول خدا، کمکم کن! باز هم آن دو موجود

وحشتناک می‌آیند. آنها می‌خواهند مرا با خود به دوزخ ببرند. می‌دانم زمان مرگم فرا رسیده است، به فریادم برس و مرا از دست آنها رها کن. خواهش می‌کنم...
و دوباره بیهوش شد.

رسول خدا رو به مادر آن جوان کرد و فرمود:

- از پسرت ناراضی هستی. همین‌طور است؟

بغض مادر ترکیب و با صدای بلند شروع به گریه کرد:

- یا رسول‌الله، من برای بزرگ کردن پسرم خیلی زحمت کشیدم و رنج بردم. چه شب‌ها که بیدار ماندم تا او بخوابد. خود گرسنه می‌ماندم و غذایم را به او می‌دادم. با این همه وقتی به سنّ جوانی رسید زحمت‌های مرا یکسره فراموش کرد و با پرخاش و تندگی با من سخن گفت و احترامم را نگاه نداشت. حتی گاهی هم زبان به دشنام می‌گشود. ای پیامبر خدا، او دلم را شکسته است و من نیز از او به خدا شکایت کرده‌ام.

رسول خدا فرمود: از او راضی شو.

مادر رنج دیده نگاه ترحم‌آمیزی به فرزندش افکند و گفت: خدایا، به خاطر پیامبر گرامی تو فرزندم را بخشیدم، تو هم او را ببخش.

پیامبر برای جوان از خدا طلب آمرزش کرد.

دعای پیامبر و رضایت مادر کار خود را کرد. جوان در آخرین لحظه‌های عمرش دوباره چشمش را باز کرد و با تبسم گفت: یا رسول‌الله، آن دو موجود ترسناک رفتند و حالا دو فرشته زیبا و خندان به سوی من می‌آیند. سپس به یگانگی خدا و پیامبری حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله گواهی داد و با لبخند، برای همیشه چشمانش را بست.^۱

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید:

هر کس پیوند خود را با بستگانش محکم کند و با پدر و مادرش بسیار خوش‌رفتار و مهربان باشد، دشواری‌های مرگ بر او آسان می‌شود و در دنیا نیز هرگز فقیر و تهی دست نمی‌شود.^۲

۱- آمالی مفید، ص ۲۸۷-۲۸۸.

۲- بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۶۶.

- ۱- ما چگونه می‌توانیم پدر و مادرمان را از خود راضی نگه داریم؟
 - ۲- چه کارهایی باعث رنجش و ناراحتی آنها از ما می‌شود؟
- درباره این پرسش‌ها در کلاس گفت‌وگو کنید و نتیجه این گفت‌وگو را با پدر و مادر خود در منزل در میان بگذارید.

۲- نماز اول وقت

رسول گرامی اسلام فرموده است:

پروردگارتان می‌فرماید: هر کس به نمازهای پنج‌گانه‌اش اهمیت دهد و آنها را در وقت خود بخواند، من قول می‌دهم در روزی که به ملاقات من می‌آید او را به بهشت ببرم.^۱

شاید از خودمان بپرسیم چطور چنین چیزی ممکن است؟
پاسخ این سؤال را می‌توانیم در قرآن کریم ببینیم:

... وَاقِمِ الصَّلَاةَ
إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ.^۲
و نماز را به پا دار
که بدون شک نماز [انسان را]
از گناهان و زشتی‌ها بازمی‌دارد.

برپا داشتن درست و به موقع نمازها باعث می‌شود انسان از گناهان و زشتی‌ها دور شود. هر قدر انسان از گناه دور شود به بهشت نزدیک‌تر می‌شود.

۲- سوره عنکبوت، آیه ۴۵.

۱- وسائل الشیعة، ج ۴، ص ۱۱۰.

۳- خوش اخلاقی

به رسول خدا خبر دادند که سعد بن معاذ^۱ از دنیا رفته است. ایشان در تشییع جنازه سعد حاضر شد و با پای برهنه یک گوشه تابوت او را به دوش گرفت. هنگامی که به قبرستان رسیدند با دست مبارکش او را در قبر گذاشت و بر وی خاک ریخت. از پیامبر اکرم شنیدند که می فرمود: جبرئیل را دیدم که با فرشتگان دیگر در تشییع جنازه سعد حاضر بودند. مادر سعد که این رفتار پیامبر خدا را دید رو به قبر پسرش کرد و گفت: ای سعد، بهشت بر تو گوارا باد!

رسول خدا فرمود: این قدر با اطمینان سخن مگو؛ سعد اکنون از فشار قبر در آزار است. اصحاب با تعجب علت آن را پرسیدند. حضرت فرمود: علت فشار قبر سعد این است که او با خانواده اش در خانه بد اخلاقی می کرد.^۲

۱- سعد از دوستان و اصحاب نزدیک پیامبر اکرم بود.

۲- بحار الانوار، ج ۶، ص ۲۲۰.

رفتار اشخاص بد اخلاق و خوش اخلاق را در هر یک از موارد زیر با هم مقایسه کنید:

خوش اخلاق:	فقیری از او کمک می خواهد.
بد اخلاق:	
خوش اخلاق:	مادرش از او می خواهد در انجام کاری کمکش کند.
بد اخلاق:	
خوش اخلاق:	کسی نسبت به او اشتباهی کرده و از او عذر خواهی می کند.
بد اخلاق:	
خوش اخلاق:	در یکی از مسابقات کسی او را هل می دهد.
بد اخلاق:	
خوش اخلاق:	دوستی از او می خواهد بخشی از درس را برایش توضیح دهد.
بد اخلاق:	
خوش اخلاق:	وقتی عصبانی می شود.
بد اخلاق:	

آنچه در این درس خواندیم، بخشی از کارهای نیک بودند که باعث آسانی مرگ و زندگی پس از آن می شوند. البته کارهای نیک بسیاری وجود دارند که انجام آنها می تواند پاداش بزرگ خداوند را در هنگام انتقال از این جهان به دنبال داشته باشد. این کارها به صورت کلی عبارتند از انجام واجبات و ترک گناهان.

از امیرالمؤمنین حضرت علی علیه السلام پرسیدند: شما چگونه خود را برای مرگ آماده

کرده‌اید که از آن هراسی ندارید؟ امام علیه‌السلام فرمود:

کسی که از گناهان بپرهیزد و به واجباتش عمل کند و خود را به اخلاق نیکو زینت دهد، دیگر برایش فرقی ندارد چگونه بمیرد. به خدا قسم برای پسر ابوطالب فرقی ندارد که او به سراغ مرگ برود یا اینکه مرگ به سراغش آید.^۱

خودت را امتحان کن

- ۱- با توجه به حدیث امام صادق علیه‌السلام نیکی به پدر و مادر چه تأثیری بر زندگی ما در دنیا و آخرت دارد؟
- ۲- علت آزار و فشار قبر سعدبن معاذ چه بود؟
- ۳- توضیح دهید که اقامه به موقع نماز، چگونه انسان را به بهشت می‌رساند؟

بیشتر بدانیم

بعضی از مردم خیال می‌کنند که نیکی به والدین فقط در زمان زندگی آنان ممکن است و اگر پدر و یا مادر کسی از دنیا بروند، دیگر نمی‌توان برای آنها کاری کرد. اما این تصور درست نیست. ما انسان‌ها همان‌گونه که می‌توانیم افراد زنده را از خودمان خشنود و یا آزرده خاطر سازیم، می‌توانیم با کارهایمان مردگان را نیز شاد یا اندوهناک سازیم. ماجرای زیر نمونه‌ای از نیکی به والدین پس از مرگ آنهاست:

روزی حضرت عیسی علیه‌السلام از قبرستانی می‌گذشت. در کنار قبری صدای ناله صاحب قبر را شنید که به خاطر گناهانش در عذاب بود. عیسی علیه‌السلام به راه خود ادامه داد و از قبرستان گذشت. یک سال بعد اتفاقاً از همان مکان عبور

۱- آمالی صدوق، ص ۹۷.

می‌کرد که متوجه شد خبری از عذاب نیست و دیگر صدایی از قبر نمی‌آید. گفت: پروردگارا! پارسال که از اینجا می‌گذشتم، صاحب این قبر در عذاب بود ولی اکنون خبری از عذابش نیست. علت چیست؟ خداوند به ایشان وحی فرمود:

«این مرد فرزند صالحی دارد که به تازگی بزرگ شده است. او در این مدت دو کار نیک انجام داده است، اول این که راه عبور مردم را که خراب شده بود، درست کرده و مشکل مردم را حل کرده است. دوم این که به تازگی یتیمی را پناه داده است. من به خاطر اعمال صالح این فرزند، پدرش را بخشیدم و او را از عذاب نجات دادم.»^۱

حالا خودتان قضاوت کنید، آیا کسی که بعد از فوت پدر و مادرش برای آنها دعا می‌کند، قرآن می‌خواند و یا کارهای خیر دیگری را انجام می‌دهد با کسی که پس از مرگ والدینش آنها را فراموش کرده و حتی با کارهای بد آنان را آزار هم می‌دهد، مساوی هستند؟

پیشنهاد

فکر می‌کنید کسانی که از این دنیا رفته‌اند چه انتظاری از فرزندان خود دارند؟ برای پاسخ به این پرسش از پدر یا مادر کمک بگیرید و پاسخ را برای دوستانتان در کلاس بازگو کنید.

در سال گذشته با تأثیر سرمشق زیبا در زیبانویسی آشنا شدیم و دانستیم که پیامبران و اولیای خدا سرمشق‌های مناسبی هستند که توجه به زندگی آنها و پیروی از ویژگی‌های رفتاری آنان می‌تواند بهترین راهنمای ما در راه رسیدن به هدف الهی‌مان باشد.

اما پرسشی که در این فصل به آن می‌پردازیم این است که وظیفه ما در برابر این الگوها چیست؟

فصل حاضر دو درس دارد که به ترتیب عبارت‌اند: زیارت اولیای خدا و خورشید پنهان.

❁ درس نهم (زیارت اولیای خدا) با بررسی برخی ثمرات

زیارت به ما نشان می‌دهد که اولیای خدا نه تنها در زمان زندگی، بلکه پس از رحلتشان نیز کانون برکت و رحمت برای مؤمنان هستند. این درس در ادامه به آداب زیارت اشاره می‌کند و شیوه انجام غسل را به ما آموزش می‌دهد.

❁ درس دهم (خورشید پنهان) رویدادهای پس از ظهور

امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را توصیف می‌کند و با تبیین معنای درست انتظار، به معرفی ویژگی‌های منتظران واقعی ظهور ایشان می‌پردازد.

زیارت اولیای خدا

پیامبران و امامان — که درود خداوند بر آنان باد — برای هدایت و نجات انسان‌ها هرگونه مشکل و سختی را به جان خریدند و در این راه حتی از جان خود و نزدیکانشان نیز گذشتند. ماجرای شهادت امام حسین علیه‌السلام و اصحاب بزرگوارش در کربلا نمونه‌ای از این فداکاری بی نظیر است.

اما تا حالا فکر کرده‌اید در عوض این همه فداکاری، ما برای آنها چه کرده‌ایم؟

خداوند حکیم در کتاب هدایتش می‌فرماید:

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ أَيْ پیامبر! به مردم بگو من برای این [ازحمات رسالتم] از شما مزدی نمی‌خواهم
إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ۗ جَز دوست داشتن خویشاوندان نزدیکم.

به نظر شما اکنون که پیامبران و امامان در بین ما نیستند و از دنیا رفته‌اند، ما چگونه می‌توانیم با آنان مهربان باشیم؟

زیارت مزار اولیای خدا و دعا
برای آنها یکی از بهترین راه‌های
قدردانی از زحمات آنهاست.
این عمل ارزشمند تنها مخصوص
ما نبوده و بزرگان دین، خود نیز به
زیارت دوستان خدا می‌رفتند. رسول
گرامی اسلام و دختر بزرگوارش
در هر هفته، روزهای دوشنبه و
پنجشنبه به زیارت مزار شهدای احد
می‌آمدند و برایشان دعا می‌کردند و
نماز می‌خواندند.^۱
حال آیا زیارت علاوه بر قدردانی
از دوستان خدا ثمرات دیگری هم
دارد؟

ثمرات زیارت

اولین بار بود که از طرف مدرسه
به مشهد می‌آمدم. بعد از استراحت غسل زیارت کردیم، لباس‌های تمیزمان را پوشیدیم، وضو
گرفتیم و به طرف حرم راه افتادیم.
نزدیک اذان ظهر بود و در صحن، کم‌کم صف‌ها را برای نماز مرتب می‌کردند.
خانم بینا گفت: بچه‌ها اول نماز می‌خوانیم، بعد به زیارت می‌رویم.
ما هم در یکی از صف‌ها نشستیم.
نرگس که مثل من برای اولین بار با همکلاسی‌ها به مشهد می‌آمد، گفت: اصلاً فکر نمی‌کردم
این قدر خوش بگذرد، من سال دیگر هم برای اردوی مشهد ثبت‌نام می‌کنم. در هیچ سفری
این قدر به من خوش نگذشته بود.
خانم بینا که داشت زیر لب ذکر می‌گفت، با شنیدن این جمله کمی سکوت کرد و سپس
گفت: بچه‌ها! مسافرت با دوستان همیشه خوب و لذت‌بخش است، اما باید حواستان باشد که

۱- مستدرک الوسائل، ج ۱۰، ص ۱۸۳.

این سفر فقط برای تفریح نیست و فایده‌های دیگری هم دارد که از گردش و تفریح خیلی مهم‌تر است.

نرگس پرسید: ببخشید خانم، منظورتان چه فایده‌هایی است؟

خانم بینا گفت: شما با چه هدفی به زیارت آمده‌اید؟

— خانم راستش را بخواهید من آمده‌ام از امام رضا بخواهم برای من و خواهرم دعا کند تا در امتحانات آخر سال قبول بشویم.

— این یکی از فایده‌های زیارت است. ما همیشه و در همه کارها نیازمند یاری و کمک خداوند هستیم و به همین دلیل هنگامی که با مشکلی روبه‌رو می‌شویم، دست نیاز به طرف خداوند دراز می‌کنیم و از او یاری می‌جوییم. یکی از بهترین راه‌های کمک خواستن از خدا هم این است که به سراغ پیامبران و امامان برویم و از آنها بخواهیم برای ما دعا کنند؛ چرا که آنان از همه نیکوکارترند و خداوند نیز به دعای آنان توجه بیشتری دارد. البته دعا کردن به تنهایی برای حل مشکلات ما کافی نیست و باید برای رسیدن به هدفی که داریم تمام توان خود را نیز به کار گیریم.

حالا به نظر شما زیارت چه فایده‌های دیگری دارد؟

ریحانه گفت: خانم من در حدیثی خوانده‌ام اگر کسی به زیارت امامان و پیامبران برود، خداوند گناهایش را می‌بخشد و دعاهایش را مستجاب می‌کند.

خانم بینا گفت: آفرین. این یکی دیگر از فایده‌های مهم زیارت است. اما مهم‌ترین و ارزشمندترین فایده زیارت، ایجاد انس و محبت بین ما و اولیای خداست که باعث می‌شود ما در زندگی از آنها الگو بگیریم.

زیارت باعث می‌شود محبت دوستان خدا در دل ما بیشتر شود و آنان نیز ما را بیش از پیش دوست بدارند. حالا خودتان بگویید، اگر ما کسی را واقعاً دوست داشته باشیم، می‌توانیم با کارهای ناپسند او را از خود رنجیده و دلگیر کنیم؟

روشن است که هر قدر محبت و معرفت^۱ ما نسبت به بزرگان دین بیشتر شود، اعمال ما نیز بهتر خواهد شد و در نتیجه از پاداش‌های بزرگ‌تر و ارزشمندتری نزد خداوند بهره‌مند خواهیم شد.

سخن خانم بینا که به اینجا رسید، صدای اذان از مناره‌های بلند حرم در فضا پیچید. خانم بینا گفت: خوب بچه‌ها، ان شاءالله روزهای بعد دربارهٔ بقیهٔ فایده‌های زیارت با هم بیشتر صحبت می‌کنیم. حالا بهتر است صف‌هایتان را مرتب کنید....

۱- معرفت: شناخت آنها و توجه به وظیفهٔ خودمان نسبت به آنان.

امام باقر علیه‌السلام به یکی از یاران خود می‌فرماید:

سلام ما را به دوستانمان برسان و به آنان بگو هرگز به پادشاهای الهی و ولایت ما نخواهند رسید، مگر با پرهیزکاری و عمل صالح!

فعالیت کلاسی

به نظر شما امام رضا علیه‌السلام از دیدن کدام یک از کارهای زائران خود بیشتر خشنود می‌شوند؟ به چند نمونه از این کارها اشاره کنید.

آداب زیارت

آداب زیارت به کارهای مستحبی گفته می‌شود که ما با انجام آنها در زیارتگاه‌ها، بیشتر مورد لطف و توجه دوستان خدا قرار می‌گیریم.
در زیارتنامه پیامبر اکرم و امامان معصوم علیه‌السلام می‌خوانیم:

من گواهی می‌دهم که تو اکنون مرا می‌بینی و صدایم را می‌شنوی و جواب سلام مرا می‌دهی و از حال من باخبری.

برای همین است که به ما سفارش شده است:

- ۱- قبل از زیارت غسل کنیم،
- ۲- در زیارتگاه‌ها با لباس تمیز و پاک حاضر شویم،
- ۳- از سخنان بیهوده و کارهای زشت پرهیزیم،
- ۴- آرامش خود را حفظ کنیم،

۱- من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۵۸۴.

۵- با وضو به زیارت برویم، و

۶- مزاحمتی برای دیگران ایجاد نکنیم.

همان طور که گفته شد یکی از آداب زیارت که در اسلام تأکید زیادی بر آن شده است، غسل زیارت است. حال باید بدانیم، چگونه غسل کنیم:

شیوه انجام غسل

غسل کردن چهار مرحله دارد.

۱- ابتدا باید نیت کنیم. یعنی قصد داشته باشیم برای خشنودی خداوند، غسل کنیم.

۲- سپس باید سر و گردن خود را کاملاً بشوییم (البته در این مرحله لازم نیست وقتی که سرمان را می‌شوئیم داخل گوش و بینی و دهانمان را بشوییم؛ بلکه شستن همان مقداری از سر و صورت که دیده می‌شود، برای غسل کافی است).

۳- پس از شستن سر و گردن، باید طرف راست بدن را شست و شو دهیم؛ یعنی از بالای شانه راست تا کف پای راست را کاملاً بشوییم. در این مرحله باید طرف راست شکم، سینه و کمر، تمام پای راست و تمام دست راست شسته شود.

۴- پس از این مرحله، باید طرف چپ بدن را نیز مانند طرف راست بدن کاملاً شست و شو دهیم.

به یاد داشته باشیم:

• تمام غسل‌های واجب و مستحب به همین صورت انجام می‌شود و تنها نیت‌های آنها با یکدیگر متفاوت است.

• با توجه به اینکه در غسل باید آب به تمام اعضای بدن برسد، اگر چیزی به بدن چسبیده باشد که نگذارد آب به بدن برسد، باید قبل از شروع غسل، آن را برطرف کنیم.

• برای اینکه مطمئن شویم هر طرف کاملاً شسته شده، لازم است کمی از طرف دیگر را نیز در هر مرحله شست و شو دهیم.

بیشتر بدانیم

دعای امامان برای زائران

یکی از اصحاب امام صادق علیه‌السلام می‌گوید:

برای کاری به خانه آن حضرت رفتیم. گفتند امام مشغول نماز و مناجات است. وارد

شدم و گوشه‌ای نشستم تا دعایشان تمام شود. شنیدم که در مناجات با پروردگار می‌گفت:

«... خدایا، زائران قبر پدرم حسین را ببخش؛ همان کسانی که برای زیارت ما اموالشان را خرج و بدن‌هایشان را خسته کردند. کسانی که با نیکی به ما، قلب پیامبرت را شاد کردند. خدایا، آنان برای خشنودی تو و رسالت این سختی‌ها را به جان خریدند، پس تو هم شب و روز حافظ آنان باش و خانواده‌ها و فرزندان‌شان را برایشان نگاه‌دار و همواره کنارشان باش و آنان را از شر هر زورگوی گردنکش و هر شیطانی حفظ کن. خدایا، هر حاجت و آرزویی دارند به بهترین شکل برایشان برآورده ساز و...»^۱

- ۱- مهم‌ترین فایدهٔ زیارت چیست؟ توضیح دهید.
- ۲- به چه کارهایی آداب زیارت گفته می‌شود؟ به سه مورد از این آداب اشاره کنید.
- ۳- شیوهٔ صحیح غسل کردن را توضیح دهید.

پیشنهاد

در کتاب مفاتیح‌الجنان بخشی از کتاب به آداب زیارت اختصاص یافته است. شما می‌توانید با کمک پدر یا مادر این بخش را مطالعه کنید و چند مورد از آداب زیارت را یادداشت کرده و برای دوستانتان در کلاس بازگو کنید.

۱- وسائل‌الشیعه، ج ۱۴، ص ۴۱۳.

الہی

الہی
تو راساس،
سپاس کہ آشنایی با محمد و آل او را روزی ام ساختی
و محبت آمان را در قلمم انداختی
و مہرابہ دوستی شان برگزیدی
خداوند،
ای کہ چشمم را بہ زیارت آرامگاہشان منور ساختی
دلم را از پرومجتہان سیراب ساز
و ہمراہی شان را در قیامت نصیم کن.
الہی یاری ام کن کہ در راہ رضای آمان
کہ رضای تو ست بگو شتم
و از دستان مہربانسان
شہرت زلال ایمان بو شتم

خورشیدپنهان

«... از امروز یک هفته فرصت دارید!

هر روز مهمترین سرخط یکی از روزنامه‌ها را یادداشت کنید. اگر هم نتوانستید روزنامه تهیه کنید، هر شب یکی از خبرهای مهمی را که در اخبار تلویزیون می‌بینید به صورت خلاصه یادداشت کنید.

برای جلسه بعد یادداشت هایتان را به همراه خود بیاورید.»

این دیگر چه تکلیفی است؟

چه ربطی به کلاس دینی ما دارد؟

وقتی آقای رسولی (معلم دینی ما) این تکلیف عجیب را برای جلسه بعد معین کرد، هیچ‌کدام از ما منظور او را از انجام این تکلیف نمی‌دانستیم. تنها می‌توانستیم حدس بزنیم که این تکلیف به درس هفته آینده مربوط می‌شود ...

هفته بعد وقتی کلاس شروع شد، آقای رسولی از چند نفر خواست تا اخبار برگزیده خود را با صدای بلند برای دوستانشان بخوانند.

- ۱- نبرد خونین بین نظامیان دو کشور
- ۲- تولید خودروهایی با انرژی خورشیدی
- ۳- گرسنگی میلیون‌ها نفر در آفریقا

- ۴- پرتاب ماهواره مخابراتی به فضا
 - ۵- حمله نژادپرستان به سیاهپوستان
 - ۶- تخریب مزارع فلسطینیان و اخراج آنها از خانه‌هایشان توسط نظامیان صهیونیست
 - ۷- پیروزی تیم ملی فوتبال در مسابقات آسیایی
 - ۸- رشد بی‌رویه آمارهای طلاق، خشونت و اختلاف‌های خانوادگی
- -

این‌ها اخباری بود که در یادداشت‌های بیشتر دانش آموزان دیده می‌شد. وقتی خواندن بخشی از یادداشت‌ها به پایان رسید، آقای رسولی گفت: بچه‌ها؛ شنیدن این خبرها چه احساسی را در شما به وجود می‌آورد؟ محسن گفت: آقا اجازه؛ درست است که چند خبر خوب هم در این خبرها وجود داشت، اما بیشتر اخبار ناامید کننده و ناراحت کننده بود.

آقای رسولی گفت: هر انسانی با شنیدن این اتفاقات تلخ دچار یأس و ناامیدی می‌شود، اما من به آینده خوش بین هستم. یادداشتی که من دارم کاملاً با اخبار شما متفاوت است. خوب است ببینیم آیا شما هم با گوش کردن به این اخبار با من هم عقیده می‌شوید یا نه؟ بعد از این گفتگو آقای رسولی یادداشتش را برای ما خواند:

«... عدالت سراسر جهان را فرا گرفته است و خبری از حکومت‌های ظالمانه و زورگو نیست. علم و دانش آنچنان شکوفا شده است که تمام پیشرفت‌های بشر در طول تاریخ در برابر آن ناچیز است. به همین دلیل کسی از بیماری‌های ناشناخته نمی‌میرد. دیگر دادگاه‌ها و زندان‌ها شلوغ نیست. دلیلش هم معلوم است، فهم انسان‌ها آن قدر رشد کرده است که کمتر دیده می‌شود کسی به حقوق دیگران دست درازی کند. راستی؛ چند وقتی است که می‌خواهم مقداری پول را به فرد مستمندی بدهم. این روزها دیگر نمی‌شود انسان فقیری در جامعه دیده نمی‌شود.»

انسان‌ها دیگر در برابر یک مجسمه سنگی و یا انسان دیگری مانند خودشان سجده نمی‌کنند. از آسمان و زمین برکت می‌بارد. نه خشکسالی هست و نه گرسنگی. همه جا سرسبز و خرم است. ای کاش مردم همه زمان‌ها اکنون اینجا بودند و با شادی و خوشبختی در کنار هم زندگی می‌کردند...»^۱

سخن آقای رسولی که به اینجا رسید دیگر همه بچه‌ها می‌دانستند که این گزارش مربوط به چه زمانی است. این‌ها اتفاقاتی بود که پس از ظهور حضرت مهدی علیه السلام روی می‌دهند. پیام پیامبر اکرم صل الله علیه و آله می‌فرماید:

شما را بشارت باد به مهدی، مردی از خاندان من، در روزگاری که مردم گرفتار اختلاف و تزلزل هستند قیام می‌کند و زمین را همچنان که از جور و ستم پر شده، از عدل و داد آکنده می‌سازد.^۲

این همان زمانی است که ایشان حکومت عدل جهانی را به وجود آورده و با این کار آرزوی تمامی پیامبران و مؤمنان تاریخ را برآورده می‌سازد. بعد از سخنان آقای رسولی محمد دستش را بالا آورد و گفت: «آقا اجازه آیا این درست است که می‌گویند وقتی امام زمان علیه السلام قیام کند بیشتر مردم کشته می‌شوند؟» آقای رسولی جواب داد: نه پسر! واقعیت این است که پیش از آمدن ایشان ظلم و خونریزی سراسر جهان را فرا گرفته است و حاکمان بی‌رحم هرکسی را که مخالف منافع خود ببینند از بین می‌برند. در این شرایط است که خداوند، امام علیه السلام را برای پایان دادن به جنگ و بی‌عدالتی به میان مردم می‌فرستد. بنابراین امام زمان جنگی به پا نمی‌کند، بلکه با شکست حاکمان ظالم،

۱- برگرفته از روایات ظهور، بحار الانوار ج ۵۳.

۲- کنز العمال، ۳۸۶۵۳.

به جنگ‌های همیشگی پایان می‌دهد.
امیر که با دقت به سخنان آقای رسولی گوش می‌کرد اجازه گرفت و پرسید: آیا بعد از قیام
امام زمان همه مردم مسلمان می‌شوند؟
آقای رسولی جواب داد: وقتی امام زمان علیه السلام می‌آیند، بسیاری از پیروان ادیان دیگر
به ایشان می‌پیوندند و مسلمان می‌شوند، اما عده‌ای هم که می‌خواهند به دین سابق خود باقی
بمانند، مانند زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله آزادانه به دین خود عمل می‌کنند. در احادیث
می‌خوانیم که اگر بین مردم غیر مسلمان اختلافی به وجود بیاید، امام علیه السلام براساس احکام
دین خودشان بین آنها حکم می‌کند. این نشان می‌دهد که آنان مسلمان نیستند و گرنه باید طبق
احکام اسلام با آنها رفتار شود.
در این هنگام آرمان که کنار من نشسته بود گفت: آقا اجازه، من شنیده‌ام که بعد از شکست

حاکمان ظالم و پیروزی امام زمان علیه السلام، جهان به پایان می‌رسد و روز قیامت فرا می‌رسد. این درست است؟

آقای رسولی لبخندی زد و گفت: نه جانم؛ قیام امام برای این است که سرنوشت مردم در دست نیکوکاران و عدالت جویان قرار گیرد و مردم جهان پس از هزاران سال به خوشبختی و آرامش برسند. حال اگر بلافاصله جهان به پایان برسد، آمدن امام علیه السلام چه سودی برای مردم دارد؟ در احادیث^۱ می‌خوانیم حکومت امام زمان علیه السلام سال‌ها ادامه خواهد داشت و پس از ایشان نیز صالحان دیگری اداره جهان را به دست خواهند داشت.

صحبت که به اینجا رسید، سعید گفت: آقا اجازه امام مهدی چه وقتی می‌آیند؟ آقای رسولی گفت: بچه‌ها خوب دقت کنید، سؤالی که سعید پرسید سؤال بسیار مهمی است، چرا که هر چند وقت یک بار می‌شنویم که اشخاصی در کشورهای مختلف ادعا می‌کنند که با امام زمان ارتباط دارند و در بین مردم شایعه می‌سازند که امام زمان در فلان وقت ظهور خواهد کرد. حتی گاهی افراد دروغگو و پرادعایی پیدا می‌شوند که پا را از این فراتر می‌گذارند و ادعا می‌کنند خودشان امام زمان هستند.

این شایعات در حالی مطرح می‌شوند که در احادیث اهل بیت پیامبر می‌خوانیم هر کس برای آمدن امام زمان علیه السلام وقتی را معین کند و یا ادعا کند ایشان را ملاقات می‌کند، دروغ‌گوست.^۲ روشن است که این ادعاها توسط عده‌ای شیاد و با هدف فریب و سوء استفاده از مردم ساخته می‌شود و انسان عاقل هرگز نمی‌تواند به این سخنان اعتماد کند.

صحبت آقای رسولی که تمام شد داوود گفت: ای کاش می‌شد کاری کنیم که امام مهدی زودتر بیاید.

آقای رسولی جواب داد: اتفاقاً ما می‌توانیم چنین کاری را انجام دهیم، می‌دانید چگونه؟ من دستم را بالا آوردم و گفتم: آقا اجازه؛ پدر من هر روز بعد از نماز برای آمدن امام مهدی علیه السلام دعا می‌کند. ما هم می‌توانیم همین

۱- بحار الانوار ج ۵۳ ص ۱۰۳.

۲- کتاب الغیبه شیخ طوسی ص ۳۹۵.

کار را انجام دهیم.

آقای رسولی گفت: آفرین پسر، یکی از کارهای پسندیده دعا کردن است. در احادیث می‌خوانیم: برای تعجیل در فرَج^۱ بسیار دعا کنید، زیرا گشایش کارهای شما در آن است.^۲ البته ما می‌توانیم علاوه بر دعا کردن، با انجام کارهای پسندیده، مقدمات قیام امام را فراهم کنیم. در احادیث پیامبر اکرم و خاندان ایشان به این کار مهم انتظار فرج گفته می‌شود.

پیامبر اعظم صل الله علیه و آله می‌فرماید:

بهترین کارهای امت من انتظار فرج است.^۳

حالا فکر کنید؛ ما چگونه می‌توانیم منتظر این رویداد مهم باشیم؟ آیا همین که ما دست روی دست بگذاریم و بنشینیم تا امام مهدی علیه السلام خودشان قیام کنند و همه چیز را درست کنند، می‌توانیم خود را منتظر ایشان بنامیم؟ تصور کنید که پس از مدتی طولانی میهمان عزیزی را به خانه دعوت کرده‌اید و او تا ساعاتی دیگر به منزل شما خواهد آمد. برای پذیرایی و استقبال از او چه می‌کنید؟ آیا کسی که می‌داند میهمان بزرگی در راه است ولی برای پذیرایی از او هیچ برنامه‌ای ندارد، می‌تواند بگوید که من منتظر او هستم؟

حضرت امام رضا علیه السلام درباره وظایف منتظران واقعی می‌فرماید:

انتظار فرج به چند چیز است: صبور بودن، خوش رفتاری، همسایه داری، ترویج کارهای نیک، خودداری از آزار و اذیت دیگران، گشاده رویی، خیرخواهی و مهربانی با مؤمنان.^۴

۱- فرَج یعنی گشایش در کارها و برطرف شدن مشکلات.

۲- کمال الدین، ج ۲، ص ۴۸۳.

۳- بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۱۲۲.

۴- تحف العقول، ص ۴۱۵.

در حدیث امام رضا علیه السلام به برخی از ویژگی های منتظران واقعی امام زمان علیه السلام اشاره شده است. شما نیز ویژگی های دیگری را برشمرده و درباره آنها در کلاس گفت و گو کنید.

کسی که تلاش می کند این صفات را در خودش ایجاد کند، در حقیقت بذر انتظار امام مهدی علیه السلام را در وجود خود می کارد. روشن است که وقتی بهار ظهور فرا می رسد، این بذرها جوانه می زند و دوستان واقعی امام عصر علیه السلام را از دیگران مشخص می کند.

- ۱- در چند جمله کوتاه، اتفاقات زمان قیام امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را توصیف کنید.
- ۲- به نظر شما چگونه می توانیم در قیام حضرت مهدی علیه السلام اثرگذار باشیم؟
- ۳- هدف نهایی از قیام امام مهدی علیه السلام چیست؟

الهی

اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحُجَّةَ بَيْنَ الْحَسَنِ صَلَواتِكَ
عَلَيْهِ وَ عَلَى آبائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ
سَاعَةٍ وَلِيًّا وَ حَافِظًا وَ قَائِدًا وَ نَاصِرًا وَ دَلِيلًا وَ عَيْنًا
حَتَّى تُسَكِّنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَ تُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا ۱

خداوند؛ در این ساعت و در همه زمان ما، مددکار و نگهبان و
رهبر و یاری‌گر و راهنما و دیده بان و ولی خودت حضرت حجت
ابن الحسن باش - که درودیت بر او و پدرانش باد - تا او را از
روی میل و رغبت مردم، در روی زمین سکونت دهی و او
را برای زمانی طولانی بهره‌مندسازی.

۱ - تهذیب الاحکام، ج ۳، ص ۱۰۲.